

«Έχουμε να αντιμετωπίσουμε μία αφερέγγυα πολιτεία σε σχέση με τις δεσμεύσεις της για το μητροπολιτικό πάρκο του Ελληνικού και το περιβάλλον γενικότερα. Η θέση μας δεν είναι να μη χτιστεί ούτε ένα τετραγωνικό μέτρο. Η θέση μας είναι να μη χτιστεί ούτε ένα πετραδάκι στο πάρκο του Ελληνικού και στους ελεύθερους χώρους της Αθήνας. Το ΤΕΕ θα συμμετάσχει και θα στηρίξει και επιστημονικά και με τη συμμετοχή των μελών του όποια προσπάθεια και πρωτοβουλία πάρουν είτε φορείς όπως η Τοπική Αυτοδιοίκηση είτε κινήσεις πολιτών είτε οικολογικές οργανώσεις, είναι στην παραπάνω κατεύθυνση».

του **ΑΡΓΥΡΗ ΔΕΜΕΡΤΖΗ**

Το ΤΕΕ στηρίζει τις πρωτοβουλίες για των ελεύθερων χώρων της Αθήνας

Αυτά τόνιστηκαν εκ μέρους του Τεχνικού Επιμελητηρίου Ελλάδας στην παρέμβαση που έγινε στο πλαίσιο της διημερίδας για το Μητροπολιτικό Πάρκο Ελληνικό, με κεντρικό σύνθημα «Λευτεριά στους ελεύθερους χώρους», που διοργανώθηκε στο χώρο του πρώην αεροδρομίου Ελληνικού από Παρασκευή 18 έως Κυριακή 21 Ιανουαρίου 2008, από τους Δήμους Αργυρούπολης, Αλίμου, Γλυφάδας, Ελληνικού και τη Νομαρχία Αθηνών, με τη συμμετοχή του Έλληνα επίτροπου Περιβάλλοντος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, εκπροσώπων των υπουργείων, κομμάτων, φορέων της Αυτοδιοίκησης και των κινήσεων πόλης από ολόκληρο το λεκανοπέδιο Αττικής, όπως επίσης διακεκριμένων επιστημόνων και εκπροσώπων της τεχνικής πανεπιστημιακής κοινότητας. Η διημερίδα συνδυάστηκε με μεγάλη καμπάνια δένδροφύτευσης περισσότερων των 7.000 δέντρων από μαθητές και κατοίκους στο χώρο του πρώην αεροδρομίου. Το τριήμερο των εκδηλώσεων, που προκάλεσε μεγάλο ενδιαφέρον σε πολιτικό, τεχνικό και επιστημονικό επίπεδο και απασχόλησε ευρέως την επικαιρότητα με το χαρακτηριστικό σύνθημα «Τρεις ημέρες για μια ζωή» έκλεισε με μουσική συναυλία.

Τις θέσεις του ΤΕΕ, όπως τις έχει α-

ναπτύξει ο πρόεδρος του ΤΕΕ **Γιάννης Αλαβάνος**, εμπλουτισμένες από τις θέσεις και τις παρατηρήσεις που διατυπώνει η Επιστημονική Επιτροπή Χωροταξίας του ΤΕΕ, χρησιμοποιώντας και στοιχεία από μελέτη του Εργαστηρίου Αστικού Περιβάλλοντος του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου παρουσίασε στη διημερίδα ο **Χρίστος Σπίρτζης**, β' αντιπρόεδρος του ΤΕΕ, ο οποίος τόνισε την ανάγκη ενός βιώσι-

Η παρέμβαση του ΤΕΕ στη διημερίδα των δήμων για το Μητροπολιτικό Πάρκο Ελληνικού

μου πάρκου σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα και υπογράμμισε ότι «δεν πρέπει να ξεχνάμε τους υπόλοιπους ελεύθερους χώρους στην Αττική που πρέπει να γίνουν πάρκα και οι σχετικές εξαγγελίες έχουν εγκαταλειφθεί είτε έχουν μείνει στα χαρτιά».

«Πράσινο Ταμείο»

Για το θέμα του «Πράσινου Ταμείου», που τίθεται από πολλές πλευρές αλλά και από την έκθεση του Μητροπολιτικού Πάρκου Ελληνικού του ΥΠΕΧΩΔΕ δεν είναι επαρκής η πληροφόρηση, είπε ο εκπρόσωπος του

ΤΕΕ, υπογραμμίζοντας ότι οι πρόσφατες εξαγγελίες του υπουργού ΠΕΧΩΔΕ **Γ. Σουφλιά** για γκρέμισμα πολυκατοικιών, διαπλατύνσεις δρόμων και παρόμοιες παρεμβάσεις σε επιβαρημένες περιοχές είναι προτάσεις ενός μακροπρόθεσμου σχεδιασμού και η Αθήνα χρειάζεται άμεσα μέτρα. Για να υλοποιηθούν αυτές οι προτάσεις απαιτούνται: Διαβούλευση και ενημέρωση του πολίτη που δεν έχει γίνει, θεσμικό πλαίσιο που δεν έχει καν εφαρμοστεί, χρηματοδότηση που δεν υπάρχει σε κανένα σχέδιο και δράσεις όπως οι πολεοδομικές νέων περιοχών, που θα προλάβουν προβλήματα που θα δημιουργηθούν. Επομένως το προτεινόμενο μέτρο θα έχει σίγουρα αρνητικά αποτελέσματα.

Σύνθετο έργο

Το θέμα της σκοπιμότητας ενός μητροπολιτικού «σύνθετου» πάρκου πολλαπλών επιπέδων εμβέλειας, όπως το προτεινόμενο, και της διασύνδεσής του με το γενικό σχεδιασμό του πρασίνου και της ποιότητας ζωής στην Αθήνα είναι κρίσιμο θέμα που έχει τροφοδοτήσει πολλαπλές συζητήσεις και μπορεί πάντα να αποτελέσει αντικείμενο ειδικής συζήτησης. Βασικά στοιχεία μιας τέτοιας συζήτησης πρέπει να είναι ότι:

- Το ΜΠΕ έχει προκριθεί ήδη από δύο διαδοχικές κυβερνήσεις και έχει

Οι ελεύθεροι χώροι δεν είναι οικόπεδα

τη διάσωση

αποτελέσει αντικείμενο διεθνούς διαγωνισμού.

- Το ΜΠΕ, όπως έχει προωθηθεί, είναι σύνθετο έργο που δεν αποσκοπεί μόνο στην «αύξηση του πρασίνου» αλλά κυρίως στην ανάδειξη ενός μείζονος ελεύθερου χώρου «πάρκου» με υπερβαίνουσα τη μητρόπολη της Αθήνας εμπέδωση και βασικό στόχο την ανάδειξη νέου πόλου εκκυστικότητας της Αθήνας και μάλιστα στο παραθαλάσσιο μέτωπο.

Αυτοχρηματοδότηση

Ο εκπρόσωπος του ΤΕΕ κ. Σπίρτζης επιφυλάχθηκε να τοποθετηθεί στο θέμα της αυτοχρηματοδότησης του έργου, επισημαίνοντας ότι δεν έχουν δοθεί χρηματοοικονομικά στοιχεία, συνδυασμένα με χρονοδιαγράμματα υλοποίησης του έργου και κυρίως με την πολιτική υλοποίησης και απόδοσης των «πράσινων ελεύθερων χώρων» και των προς εκμετάλλευση σκληρών υποδομών και κατασκευών. Ο ίδιος σημείωσε ότι η διατύπωση άποψης για το προτεινόμενο ΜΠΕ, έργο δημόσιου συμφέροντος και ελεύθερου χώρου, είναι προφανές ότι συνδέεται με τη συνολική θεώρηση του έργου από το σχεδιασμό μέχρι την έναρξη λειτουργίας του, όπως κάθε δημόσια ή ιδιωτική επένδυση, πόσο μάλλον όταν αντιμετωπίζουμε ένα «αυτοχρηματοδοτούμενο έργο» με σημαντικά τμήματα επιχειρηματικής εκμετάλλευσης / αξιοποίησης.

Η τοποθέτηση του **Σταύρου Δήμα**, Επιτρόπου Περιβαλλοντος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ξεχώρισε στη διάρκεια της διημερίδας, καθώς μίλησε ανοικτά για το Μητροπολιτικό Πάρκο Ελληνικού αλλά και το σύνολο των ελεύθερων χώρων της Αθήνας, προβάλλοντας τη διάσταση «να μη βλέπουμε τους ελεύθερους χώρους σαν οικόπεδα αλλά σαν πάρκα. Τα πάρκα δεν χρειάζονται μόνον για οξυγόνο αλλά και για την απορρόφηση του διοξειδίου του άνθρακα, που είναι απαραίτητο για την καταπολέμηση του φαινομένου του θερμοκηπίου». Ο κ. Δήμας ζήτησε οι απόψεις της διημερίδας να αποτελέσουν την αρχή μιας εποικοδομητικής συνεννόησης, όχι μόνο των Τοπικών Αυτοδιοικήσεων αλλά και της κεντρικής κυβέρνησης, ώστε να επιτευχθεί η καλύτερη δυνατή λύση για τους πολίτες.

Την κυβέρνηση και το ΥΠΕΧΩΔΕ εκπροσώπησε ο γενικός γραμματέας του υπουργείου, **Β. Μπαλτάς**, ο οποίος υποστήριξε ότι «το πάρκο του Ελληνικού είναι μία υπόθεση που αφορά τους κατοίκους ολόκληρου του λεκανοπεδίου και κατά συνέπεια τα οφέλη από την αξιοποίηση του χώρου του παλιού αεροδρομίου πρέπει να διαχυθούν σε όλη την Αττική και στις πλέον υποβαθμισμένες περιοχές». Ο ίδιος περιέγραψε ότι:

- Το Μητροπολιτικό Πάρκο Ελληνικού θα είναι ένα πλήρως οργανωμένο πάρκο, όπου θα υπάρχει πλήθος δραστηριοτήτων για όλες τις κατηγορίες πολιτών, όπως αθλητικές, πολιτιστικές, αναψυχής, περιβαλλοντικής εκπαίδευσης.

- Το έργο θα αποτελέσει πρότυπο εφαρμογής των αρχών της αειφόρου ανάπτυξης, της επιχειρηματικότητας και

παροχής υπηρεσιών στον πολίτη.

- Το περιφερειακό σύστημα μεταφορών του Μητροπολιτικού Πάρκου έχει σχεδιαστεί έτσι ώστε να εξασφαλιστεί η άνετη και γρήγορη πρόσβαση των πολιτών από όλο το λεκανοπέδιο. Επίσης, ο γενικός γραμματέας ΥΠΕΧΩΔΕ ανακοίνωσε ότι θα δημι-

Εκπρόσωποι της κυβέρνησης και των πολιτικών κομμάτων, της Αυτοδιοίκησης, των τεχνικών επιστημονικών φορέων, των κινημάτων πόλης και πολλοί πολίτες συναντήθηκαν στο Ελληνικό, αναδεικνύοντας σε κυρίαρχη την άποψη προάσπισης των ελεύθερων χώρων της Αττικής

ουργηθεί ένας ισχυρός οργανισμός ανάπτυξης και διαχείρισης του πάρκου, υπό την εποπτεία του ΥΠΕΧΩΔΕ.

Οι δήμαρχοι Αλίμου **Θ. Ορφανός**, Αργυρούπολης **Δ. Ευσταθιάδης**, Γλυφάδας **Γ. Θεοδωρόπουλος** και Ελληνικού **Χρ. Κορτζίδης** με κοινή εισήγησή τους επισήμαναν ότι στόχοι της κοινής δραστηριότητας και των πρωτοβουλιών τους μαζί με τους φορείς των κατοίκων είναι: Να διασωθεί από την τσιμεντοποίηση και ιδιωτική εκμετάλλευση κάθε ελεύθε-

ρος χώρος της Αττικής και ιδιαίτερα ο χώρος του πρώην αεροδρομίου Ελληνικού. Να δημιουργηθεί στο χώρο του πρώην αεροδρομίου ένα αισθητικό πάρκο υψηλού πρασίνου με ήπιες αθλητικές και πολιτιστικές δραστηριότητες, ελεύθερο για χρήση και προσβάσιμο σε όλους ανεξαιρέτως τους κατοίκους του λεκανοπεδίου. «ΟΧΙ άλλο τσιμέντο, ΝΑΙ στο πράσινο» ζήτησε ο νομάρχης Αθηνών **Γ. Σγουρός**, ενώ η υπερνομάρχης **Ν. Μπέη** είπε ότι «η μελέτη του ΥΠΕΧΩΔΕ για το πάρκο του Ελληνικού δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή. Με περίτεχνο τρόπο προσπαθεί να αποκρύψει ότι η έκταση της οικοπεδοποίησης και οικοδόμησης που προτείνει φτάνει τα 1.000 στρέμματα». Στην εκδήλωση μίλησαν επίσης εκπρόσωποι από την ΤΕΔΚΝΑ, το ΕΚΑ, τον ΣΑΔΑΣ, τον ΣΕΠΟΧ,

ενώ η εκπρόσωπος του Παναθηναϊκού Δικτύου Κινημάτων Πόλης **Ε. Πορτάλιου** υπογράμμισε ότι «το Ελληνικό ανοίγει την ατζέντα των οικολογικών αγώνων το 2008». Εξάλλου, πήραν μέρος σε εργασίες ανοικτού διαλόγου εκπρόσωποι από περισσότερους των 40 φορέων και κινησεων από πολλούς δήμους της Αττικής, ενώ ο συντονιστής της συζήτησης, **Τ. Ταστάνης** αρχιτέκτων μηχανικός, υπογράμμισε ότι «ο αγώνας για τη διάσωση του Ελληνικού και των ελεύθερων χώρων είναι αγώ-

νας για το οξυγόνο της ζωής μας και του μέλλοντος των παιδιών μας». Στις εργασίες της διημερίδας αναπτύχθηκαν κατά θεματικές ενότητες επιστημονικές εισηγήσεις από μηχανικούς και άλλους ειδικούς επιστήμονες. Είναι αναρτημένες στην ιστοσελίδα της κοινής πρωτοβουλίας των τεσσάρων δήμων.

Πολιτικές τοποθετήσεις

Σε πολιτικό επίπεδο ενδιαφέρουσα κρίθηκε η τοποθέτηση των βουλευτών του ΠΑΣΟΚ **Σ. Κουβέλη** και **Κ. Γείτονα**, οι οποίοι παίρνοντας αποστάσεις από τα σχέδια του παρελθόντος ζήτησαν να γίνει το Ελληνικό ως επί το πλείστον χώρος πρασίνου, λέγοντας ότι «δεν μπορούμε να μιλάμε για πολεοδομία, όταν στο χρόνο που κύλησε από τη δεκαετία του 1990 χάθηκε ολόκληρο το περιστατικό πράσινο της Αττικής». Υπέρ της δημιουργίας χώρου πρασίνου σε ολόκληρη την έκταση του Ελληνικού τάχθηκε η εκπρόσωπος του ΚΚΕ βουλευτής **Βέρα Νικολαΐδου**. Να υπερασπιστούν οι πολίτες τις ελεύθερες ζώνες γης και το Ελληνικό να γίνει εξ ολοκλήρου χώρος υψηλού πρασίνου ζήτησε ο πρόεδρος του ΣΥΡΙΖΑ **Αλ. Αλαβάνος**. Κατά της τσιμεντοποίησης τάχθηκε ο πρόεδρος του ΛΑΟΣ **Γ. Καρατζαφέρης**. Σε φιλοπεριβαλλοντική κατεύθυνση κινήθηκε η τοποθέτηση του **Κ. Διάκου**, εκπροσώπου των Οικολόγων Πρασίνων.

] www.Koinidrasigr

Τεχνική κριτική στο σχέδιο του ΥΠΕΧΩΔΕ

Τα κύρια σημεία της κριτικής θεώρησης του ΤΕΕ επί του σχεδίου του ΥΠΕΧΩΔΕ είναι:

Η επιτυχή, οικολογικά ευαίσθητη διαμόρφωση του «πράσινου», με αναβίωση ρεμάτων, διατήρηση μνήμης, ένταξη Αγίου Κοσμά, υπογειοποίηση Ποσειδώνος, σύνδεση με τον Υμηττό κλπ., που προτάθηκε από τη βραβευμένη λύση του αρχιτεκτονικού διαγωνισμού του ΥΠΕΧΩΔΕ, δε συνοδεύεται με αντίστοιχα επιτυχή, κοινωνικά ευαίσθητη οργάνωση των διατιθέμενων προς πολεοδομηση χώρων.

Έτσι, παρατηρείται ότι όχι μόνο προτείνεται μία εντατική «πολεοδομηση» του χώρου, αλλά και στην προτεινόμενη διάταξη των «οικιστικών περιοχών» οι προς εκμετάλλευση κτιριακοί όγκοι τοποθετούνται στους έτοιμους για άμεση αξιοποίηση περιμετρικούς ελκυστικούς χώρους αποκόπτοντας στην ουσία το ΜΓΠΕ από τον ευρύτερο ιστό της πόλης και καθιστώντας το πάρκο αθέατο από την πόλη και αποκλειστικό προνόμιο των τυχερών χρηστών των νεο-πολεοδομούμενων περιοχών. Φτιάνουμε δηλαδή έναν μεγάλο ακάλυπτο.

Ακόμη, με ελλιπή πληροφόρηση, ως να μην απευθύνεται στο επιστημονικό και γνωστικό επίπεδο του Τεχνικού Επιμελητηρίου της Ελλάδας (ηθελήμενα άραγε), ο Οργανισμός Αθήνας αναφέρει μόνο την κάλυψη και όχι την έκταση των περιοχών αυτών, όπως επίσης χωρίς επαρκή ανάλυση δίνει και το μέσο ΣΔ με αναφορά στην έκταση του συνόλου του πάρκου (συμπεριλαμβανομένης και της περιοχής του Αγ. Κοσμά) καθορίζοντάς τον σε 0,25, που όμως σημαίνει συνολική εκμετάλλευση 1.504.845 τ.μ.

Στο σύνολο της προτεινόμενης δόμησης με παραδοχή «κα-

τοίκιας» το 50%, προκύπτει ως αποτέλεσμα η δημιουργία μίας νέας πόλης 19.000 κατοίκων που δεν ανταποκρίνεται, σύμφωνα με τα μέχρι σήμερα, δεδομένα σε καμία προγραμματική επιταγή.

Βασικό στοιχείο ακόμα παραμένει ότι το σχέδιο που δόθηκε στη δημοσιότητα είναι ένα προσχέδιο που ενώ περιέχει λεπτομέρειες διαμορφώσεων - εξοπλισμού (περιέχει π.χ. θέση πινάκων ανακοινώσεων, στέγαστρα κλπ.) σε ζώνες πρασινισμένες για ευνόητους λόγους, δεν καθορίζει ζώνες χρήσεων γης στην περιοχή, ούτε και το κείμενο που το συνοδεύει αναφέρεται σε αυτές.

Εδώ πρέπει να επισημανθεί ότι μέχρις ότου αποφασιστούν νόμιμα οι οριστικές επιλογές για το σύνολο του πάρκου θα πρέπει να σταματήσει η πρακτική της άκριτης παραχώρησης τμημάτων της περιοχής για διάφορες χρήσεις, ακόμα και κοινωφελείς.

Γεννιούνται έτσι επιπλέον ερωτήματα σε σχέση με ασάφειες που αφορούν όχι μόνο την πραγματική μετασλυπιακή χρήση των ολυμπιακών εγκαταστάσεων λόγω του νόμου Ν. 3342/2005 αλλά και τις αναφερόμενες περιοχές «προς μελλοντικό καθορισμό χρήσεων». Οι παραπάνω ασάφειες αφήνουν μεγάλα περιθώρια ανατροπών ως προς τους στόχους δημιουργίας του πάρκου.

Ερώτημα επίσης βασικό παραμένει ποια θα είναι η μορφή του φορέα διαχείρισης της περιοχής και ποιοι θα τον απαρτίζουν. Το πάρκο ως μητροπολιτικός χώρος ανήκει σε όλους τους κατοίκους του Λεκανοπεδίου και, επομένως, οι φορείς που θα συμμετέχουν στη διαχείρισή του πρέπει να είναι αντιπροσωπευτικοί.

10.000 στρέμματα

Η Αθήνα, βάσει του ρυθμιστικού σχεδίου της, θα μπορούσε και θα έπρεπε να εξασφαλίσει περισσότερα από 10.000 στρ. πράσινων χώρων αξιοποιώντας τις δημόσιες εκτάσεις της. Αυτό δεν έχει συμβεί. Οι ελεύθερες εκτάσεις δομήθηκαν από το δημόσιο και από τον ιδιωτικό τομέα ή εγκαταλείφθηκαν. Σύμφωνα με στοιχεία που παρουσίασε ο **Νίκος Μπελαβίλας** του Εργαστηρίου Αστικού Περιβάλλοντος του ΕΜ Πολυτεχνείου. Η περιβαλλοντική καταστροφή που προκλήθηκε από τις πυρκαγιές του 2007 στην Αττική πρέπει να οδηγήσει σε άμεση αναθεώρηση της στρατηγικής για το περιβάλλον στο Λεκανοπέδιο. Η δημιουργία ενός ενιαίου, ελεύθερου από ρύπανση, με υψηλό πράσινο και χωρίς δόμηση, Μητροπολιτικού Πάρκου στο Ελληνικό είναι ένας ρεαλιστικός στόχος για την ανάκτηση τμήματος του χαμένου πράσινου της Αθήνας.

Αναλυτικά για τα πάρκα της Αθήνας επισημάνθηκε ότι τη δεκαετία του '90 σχεδιάστηκε ένα δίκτυο μεγάλων πάρκων και χώρων πρασίνου στην Αθήνα για να αντιμετωπιστεί το τεράστιο έλλειμμα της πρωτεύουσας. Τότε, περί το 1996, εμφανίστηκε και στην Ελλάδα ο όρος «μητροπολιτικό πάρκο», αναφερόμενος κυρίως στο Γουδί και το Ελληνικό. Η κατάσταση που έχει διαμορφωθεί έως σήμερα έχει ως εξής:

- Ο Ελαιώνας: Είναι το πλέον χαρακτηριστικό παράδειγμα χαμένης ευκαιρίας. Η έκταση των 8.300 στρ. προσφερόταν για την ανάσα της Αθήνας. Με μεικτές χρήσεις πρασίνου και βιοτεχνικού - βιομηχανικού πάρκου. Το μόνο μεγάλο έργο που δρομολογήθηκε από το 1991 μέχρι σήμερα είναι η κατασκευή του αθλητικού - εμπορικού κέντρου της ΠΑΕ Παναθηναϊκός, το οποίο κάθε άλλο παρά «ανάσα»

πρασίνου στην Αθήνα

πρασίνου θα είναι για τους κατοίκους της πρωτεύουσας.

- Στο Σελεπίτσαρι της Νίκαιας: Σχεδιάστηκε το 1992-1994 το «Πολιτιστικό Πάρκο Τέχνης και Άθλησης» σε έκταση 450 στρ. Το πάρκο δεν υλοποιήθηκε ποτέ. Αντίθετα ο χώρος δεσμεύτηκε για την κατασκευή του τεράστιου ολυμπιακού συγκροτήματος της άρσης βαρών, στο οποίο πρόκειται να εγκατασταθεί το Πανεπιστήμιο Πειραιώς.

- Το Μητροπολιτικό Πάρκο Γουδί - Ιλισός: Το 1996-98 σχεδιάστηκε από το ΕΜΠ, με εντολή του ΥΠΕΧΩΔΕ. Σε αυτό προβλεπόταν η δημιουργία μίας ζώνης μεικτών λειτουργιών με πράσινο 4.500 στρ. και η οριοθέτηση ενός πυρήνα 950 στρ. αμιγώς υψηλού πρασίνου. Μετά από δέκα χρόνια δεν έχει γίνει ούτε ένα βήμα για την υλοποίησή του. Αντίθετα, ο χώρος συνεχίζει να τεμαχίζεται και να δομεύεται. Ολυμπιακές εγκαταστάσεις, υπουργικά κτίρια και

νοσοκομειακές επεκτάσεις κατατρώγουν τον ελεύθερο χώρο.

- Στα Τουρκοβούνια και το Γαλάτσι: Η ιδέα ενός μεγάλου πάρ-

κου 350 στρ., торπιλίστηκε με την κατασκευή συγκροτήματος ολυμπιακών εγκαταστάσεων, οι οποίες μετασηματίζονται σήμερα σε ένα γιγαντιαίο εμπορικό κέντρο.

- Στη Φαληρική Ακτή: Η έκταση των 1.000 στρ. δεσμεύτηκε αρχικά για «λυόμενες» ολυμπιακές εγκαταστάσεις που στην πορεία εξελίχθηκαν σε μόνιμα κτίρια. Στον Ιππόδρομο αναμένεται να προστεθούν τα κτίρια της Εθνικής Βιβλιοθήκης και του Μουσείου Σύγχρονης Τέχνης. Το οικολογικό πάρκο μεταξύ των εκβολών του Ιλισού και του Κηφισού επρόκειτο να δημιουργηθεί το 2003-2004 αλλά δεν υλοποιήθηκε ποτέ.

- Η Ενοποίηση των Αρχαιολογικών Χώρων της Αθήνας:

Από το σχεδιασμό της δεκαετίας του '80 μέχρι σήμερα είναι από τα έργα που προχώρησε με επιτυχία, αναβαθμίζοντας τους υπάρχοντες χώρους πρασίνου γύρω από την Ακρόπολη.

- Το πάρκο «Αντώνης Τρίτσης» στον Πύργο Βασιλίσσης: Δημιουργήθηκε επίσης σε έκταση 980 στρ. Το πάρκο σήμερα φθίνει λόγω της έλλειψης κονδυλίων.

- Ελεύθεροι χώροι: Από τους υπόλοιπους χώρους πρασίνου μεσαίου και μικρού μεγέθους, διασώζονται σε σχετικά καλή κατάσταση ο Εθνικός Κήπος, ο Λυκαβηττός, ο Αρδηττός, ο Λόφος Φινόπουλου, το Άλσος Νέας Σμύρνης, ο Λόφος Κολωνού και τα δημοτικά άλση Αιγάλεω και Περιστερίου. Στο Άλσος Νέας Φιλαδέλφειας απετράπη την τελευταία στιγμή η κατασκευή σταδίου και εμπορικού κέντρου σε τμήμα του. Πιέσεις δέχονται ο Λόφος Στρέφη λόγω εγκατάλειψης, το Ζάππειο, οι αλές του οποίου έχουν μετατραπεί σε χώρο στάθμευσης, και το Πεδίο του Άρεως, με καταπατήσεις και αυθαίρετα κτίσματα.

Πάρκα στο Λονδίνο	
ΠΑΡΚΑ	ΕΚΤΑΣΗ (στρ.)
Χάιντ Παρκ	1.420
Κήποι Κένσιγκτον	1.100
Μπούσι Παρκ	4.400
Ρίτμοντ Παρκ	9.550
Ρίζεντς Παρκ	1.948
Χάμπστεντ Χιθ & Κένγουντ	3.650

Πάρκα στο Παρίσι	
ΠΑΡΚΑ	ΕΚΤΑΣΗ (στρ.)
Δάσος της Βεν Σεβ	9.950
Δάσος της Βουλώνης	8.460
Πάρκο Σεν Κλουτ	4.600
Βερσαλιές	1.000

Είναι μύθος αυτό που λέγεται απο κυβερνητικούς και άλλους παράγοντες ότι το Μητροπολιτικό Πάρκο του Ελληνικού θα είναι το μεγαλύτερο πάρκο της Ευρώπης. Λαμβάνοντας υπόψη τα μεγέθη των πάρκων σε άλλες πρωτεύουσες στην Ευρώπη, τις ΗΠΑ και τη Ρωσία, το Ελληνικό θα μπορούσε να είναι ένα ωραίο πάρκο μεσαίου μεγέθους, αν πρασίνιζε ολόκληρο και βέβαια εάν δεν ήταν το μοναδικό στην Αθήνα! Τα στοιχεία του ΕΜΠ αναφέρουν ότι: Η Μαδρίτη, για παράδειγμα,

διαθέτει τουλάχιστον δέκα μεγάλα πάρκα, εκ των οποίων το «Casa de Campo» έχει έκταση 17.220 στρ. Στη Βιέννη, το πασίγνωστο «Wiener Prater» έχει έκταση 12.870 στρ.

Στη Μόσχα το πάρκο «Gorky» στο κέντρο της πόλης, με έκταση 1.200 στρ., είναι το μικρότερο από τα πάρκα της ρωσικής πρωτεύουσας. Προηγούνται το πάρκο «Kuzminsky-Lyublino» με έκταση 3.750 στρ. και το πάρκο «Sokolniki» με έκταση 6.000 στρ. Στο Παρίσι υπάρχουν δέκα μητροπολιτικής σημασίας χώροι πρασίνου, εκ των οποίων το «Bois de Vincennes» με 9.950 στρ., το «Bois de

Boulogne»

με 8.460 στρ. και το «Parc de Saint Cloud» με 4.600 στρ. Στο Λονδίνο, η συνολική έκταση των βασιλικών και δημοτικών πάρκων της πόλης ανέρχεται σε 60.000 στρ. Δηλαδή δώδεκα φορές η έκταση του πρώην αεροδρομίου του Ελληνικού. Εξ αυτών το γνωστό «Hyde Park», είναι ένα από τα πιο μικρά, με έκταση 1.420 στρ. Με μία διαφορά! Τόσο αυτό όσο και ένα άλλο διάση-

μο πάρκο, το «Central Park» της Νέας Υόρκης με έκταση 3.372 στρ., βρίσκονται στο κέντρο της πόλης. Αντιστοιχούν δηλαδή ως προς τη θέση στον Εθνικό Κήπο της Αθήνας, μόνο που ο Εθνικός Κήπος έχει έκταση μόλις 158 στρ. ή 288 μαζί με το Ζάππειο. Άλλα πάρκα του Λονδίνου, όπως το «Richmond Park», το «Bushy Park» ή το «Hampstead Heath» έχουν έκταση 9.550, 4.400 και 3.650 στρ. αντίστοιχα. Η σύγκριση του μελλοντικού πάρκου του Ελληνικού, με τα αντίστοιχα ευρωπαϊκά δυστυχώς είναι απογοητευτική.

Η διεθνής εμπειρία